Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i (YKÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i (YKÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32778

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i (YKÖ), bireylerin duygusal yak?nl?k kurma ve ili?kilerde ki?isel aç?kl?k gösterme süreçlerine e?lik eden kayg? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, orijinal yabanc? formunun Türk kültürüne uyarlanmas? sonucu ortaya ç?km??t?r. ?. Elibol ve E. S. S. Tok taraf?ndan 2018 y?l?nda gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r. YKÖ, özellikle ba?lanma stilleri ve ili?ki dinamikleri üzerine çal??an ara?t?rmac?lar için önemli bir de?erlendirme arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Yak?nl?k Korkusu, YKÖ, Ölçek Uyarlamas?, Psikolojik De?erlendirme, Yeti?kin Ba?lanmas?, ?li?ki Dinamikleri

Yazarlar

?. Elibol, Emine Sevinç Sevi Tok

Amaç

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin romantik veya yak?n sosyal ili?kilerde duygusal aç?kl?k, savunmas?zl?k ve kar??l?kl? ba??ml?l??a kar?? geli?tirdikleri korku ve kaç?nma e?ilimlerinin yo?unlu?unu ve niteli?ini ölçmektir. Ölçe?in Türkçe formunun uyarlanmas?, bu önemli psikolojik yap?n?n Türk popülasyonunda kültürel olarak hassas ve bilimsel aç?dan sa?lam yöntemlerle de?erlendirilmesine olanak tan?may? hedeflemi?tir.

Bu araç, klinik ve akademik ara?t?rmalarda kullan?larak, yak?nl?k korkusunun depresyon, anksiyete bozukluklar? ve dü?ük ya?am doyumu gibi di?er psikolojik de?i?kenlerle olan ili?kisini incelemek için temel veri sa?lamaktad?r. Ölçek, özellikle çift terapisi ve bireysel psikoterapide, dan??anlar?n ili?ki engellerini anlamland?rmalar?na yard?mc? olmak üzere bir tarama arac? olarak da i?lev görebilir.

Yap?

Ölçek, bireyin yak?n ili?kilerde kendini aç??a vurmaktan veya duygusal olarak derinle?mekten kaç?nma e?ilimini temsil eden psikolojik bir yap? olan "yak?nl?k korkusu"nu ölçmektedir. Bu yap? genellikle, ki?inin geçmi? ba?lanma deneyimlerinden kaynaklanan ve yak?nl???n potansiyel reddedilme veya terk edilme riskini ta??d??? inanc?yla karakterize edilen bir dizi bili?sel ve duygusal tepkiyi içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yak?nl?k korkusu, bireyin ya?am?nda tatmin edici ve destekleyici ili?kiler kurmas?n? engelleyen temel bir mekanizma olarak kabul edilir. Ölçek, bu korkunun farkl? boyutlar?n? yakalamay? amaçlar, örne?in; duygusal yo?unluktan kaç?nma, ki?isel bilgileri saklama veya ili?kiyi yüzeysel tutma davran??lar? gibi.

Geçerlik

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i'nin Türkçe formunun Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini belirlemeye odaklanm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i incelenir; bu, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen faktör yap?s?n? koruyup korumad???n?n analiz edilmesi demektir.

Uyarlama çal??mas?nda, YKÖ'nün yap? geçerli?inin yan? s?ra, di?er ilgili yap?larla (örne?in, ba?lanma stilleri veya ili?ki doyumsuzlu?u) olan korelasyonlar? incelenerek ölçüt geçerli?i ve Uyum Geçerli?i de ara?t?r?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in Türk kültüründeki bireylerin yak?nl?k korkusu düzeylerini do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? kan?tlamay? amaçlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik analizleri, ölçek puanlar?n?n zamana ve farkl? madde setlerine kar?? tutarl?l???n? göstermektedir. Elibol ve Tok'un (2018) çal??mas?nda, YKÖ'nün iç tutarl?l???n?n (Cronbach Alfa katsay?s?) kabul edilebilir düzeyde olup olmad??? incelenmi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k, ölçe?i olu?turan tüm maddelerin ayn? temel yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik çal??malar?n?n bir di?er bile?eni ise test-tekrar test güvenilirli?idir. Bu yöntemle, ölçe?in k?sa bir zaman aral???yla ayn? ki?ilere uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?i kontrol edilir. Bu, YKÖ puanlar?n?n kararl? ve rastgele hatalardan ar?nm?? oldu?unu do?rulamak için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i'nin Türkçe formunun psikometrik özelliklerini inceleyen uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n korunup korunmad???n? belirlemek amac?yla Faktör Analizi (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n kültürel ba?lamda tutarl? olup olmad???n? ortaya koyar.

Faktör Analizi sonuçlar?, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu netle?tirir ve her bir faktörün yak?nl?k korkusunun hangi spesifik yönünü temsil etti?ini tan?mlar. Bu, ölçe?in klinik uygulamalarda ve ara?t?rmalarda nas?l puanlanmas? ve yorumlanmas? gerekti?i konusunda temel bir k?lavuz sa?lar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal formata ba?l? olarak genellikle 5'li veya 7'li Likert ölçe?i kullan?l?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler ve Genç Yeti?kinler

Ya? Grubu: Genellikle 18 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde doldurulabilen öz bildirim ölçe?i (Self-report).

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Öz Bildirim, Uyum Çal??mas?, ?li?ki Kayg?s?, Ba?lanma, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresi: eminesevinc.tok@ikc.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Emine Sevinç Sevi Tok (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçek, akademik ara?t?rmalar için genellikle kaynak gösterilerek kullan?labilir. Ticari veya klinik amaçl? kullan?mlar için sorumlu yazara e-posta yoluyla ula??lmas? tavsiye edilmektedir. Sorumlu yazar: **Emine Sevinç Sevi Tok**.

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal makalesine eri?im ba?lant?s? a?a??da sunulmu?tur: yenisymposium.com.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Elibol, ?. ve Tok, E. S. S. (2018). Yak?nl?k Korkusu Ölçe?inin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Yeni Symposium, 56*(4), 7-12.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yakinlik-korkusu-olcegi-yko-toad.pdf

Yak?nl?k Korkusu Ölçe?i (YKÖ) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte do?rudan listelenmemi?tir. Maddelere ula?mak için yukar?da belirtilen makaleye veya PDF dosyas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM